

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **R. K.**, zast. Mgr. Barborou Sedlákovou, advokátkou se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2015, čj. KUOK 62362/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 30. 1. 2017, čj. 65 A 57/2015-67,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Šternberk (dále jen „prvoinstanční správní orgán“) rozhodnutím ze dne 24. 3. 2015, čj. MEST 8103/2015ODSH/kro, zamítl námitky žalobce (dále „stěžovatel“) proti záznamu bodů v registru řidičů a provedené záznamy bodů potvrdil. Toto rozhodnutí žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím potvrdil a odvolání stěžovatele zamítl. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobu proti posledně uvedenému rozhodnutí dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl. Proti tomuto rozsudku brojí stěžovatel podanou kasační stížností.

[2] Krajský soud nejprve podrobně rozebral judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se formulace žalobních bodů a otázky koncentrace řízení. Poukázal zejména na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, dle nějž *„je nutno za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné […] pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí.“* Dle krajského soudu stěžovatel v žalobě ze dne 4. 9. 2015 uvedl jediný způsobilý žalobní bod, a to nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro jeho vnitřní rozpornost ve vazbě na řízení o obnově řízení. Ostatní dvě tvrzení uvedená v žalobě byla vymezena pouze typovou charakteristikou „obvyklých“ nezákonností. V doplnění žaloby ze dne 19. 10. 2015 (po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby) tak mohl rozšířit pouze první žalobní bod. Ostatní dvě tvrzení v doplnění žaloby krajský soud považoval za nepřípustné rozšíření žaloby, a proto k nim nepřihlížel.

[3] K jedinému přípustnému žalobnímu bodu krajský soud uvedl, že v řízení o námitkách proti záznamu bodů se přezkoumává pouze to, zda byl záznam bodů do registru řidičů proveden v souladu se zákonem, tedy zda podkladem pro záznam bylo pravomocné rozhodnutí a zda počet zaznamenaných bodů odpovídá spáchanému přestupku. Správnost a zákonnost podkladových aktů se v řízení o námitkách nepřezkoumává. Správní orgány tak v těchto řízeních nemohou řešit otázku, zda se přestupek stal, a to ani jako předběžnou otázku. Otázka spáchání přestupku může být znovu otevřena institutem obnovy řízení. Ten se skládá ze dvou samostatných stádií – řízení o povolení obnovy a vlastního obnovené řízení. V první fázi správní orgán pouze zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení a až ve druhé fázi může dojít k případnému zrušení pravomocného rozhodnutí. Pokud v první fázi není meritorně řešeno pravomocné rozhodnutí, nemůže tato fáze představovat předběžnou otázku v řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů, pro kterou by bylo možné přerušit řízení. S návrhem na přerušení řízení se prvoinstanční správní orgán řádně vypořádal ve svém rozhodnutí. Řízení o námitkách je svou povahou řízení zahajované z moci úřední a na přerušení řízení tak účastník řízení nemá právo. I kdyby se jednalo o řízení zahajované na žádost, nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí vada spočívající v tom, že prvoinstanční správní orgán nerozhodl o návrhu na přerušení řízení usnesením, ale pouze stěžovatele neformálně informoval přípisem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel k jedné z námitek, kterou krajský soud označil za nepřípustnou, namítal, že dostál požadavku na vylíčení žalobních bodů alespoň v nejhrubších obrysech, jak požaduje rozsudek sp. zn. 4 As 3/2008. I kdyby tomu tak nebylo, nepřezkoumatelnost je vadou, ke které musí soud přihlédnout z úřední povinnosti i bez námitky. V doplnění žaloby ze dne 19. 10. 2015 stěžovatel uvedl, že v rozhodnutí žalovaného jsou rozsáhlé

pasáže ze zcela jiného případu. Krajský soud se touto námitkou nezabýval ani z úřední povinnosti, ani na návrh stěžovatele, proto je jeho rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[6] K jediné námitce, kterou krajský soud vypořádal, stěžovatel namítal, že se krajský soud sice zabýval charakterem řízení o námitkách proti záznamu bodů, ale vůbec se nezabýval meritem námitky stěžovatele, a to že s bodovaným přestupkem ze dne 4. 6. 2013 neudělil souhlas tak, jak bylo zaznamenáno do bodového hodnocení. Stěžovatel na podporu svého tvrzení navrhl řadu důkazů a svědků. Žalovaný namísto toho, aby přerušil řízení a vyčkal na konečné rozhodnutí obnovy blokového řízení jako předběžné otázky, popř. sám prověřil, zda a s jakým přestupkem stěžovatel souhlas udělil či neudělil, návrh na přerušení řízení zamítl a skutkový stav vůbec nezjišťoval. Stěžovatel podal další návrh na obnovu řízení. Nic nebrání podání žádosti o určení právního vztahu, aby Policie České republiky na základě dosud neprovedených důkazů rozhodla, že se bodovaný přestupek ze dne 4. 6. 2013 nestal. Z logiky věci jednoznačně vyplývá, že se řidič disponující lékařským potvrzením nemůže dopustit přestupku nepřipoutání bezpečnostním pásem, ale pouze přestupku nepředložení lékařského potvrzení. Stěžovatel upozornil, že judikatura v oblasti námitek proti bodům se stále vyvíjí. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2010, čj. 1 As 41/2010-106, lze v námitkách proti bodům namítat, že řidič přestupek vůbec nespáchal nebo mu byl zaznamenán nesprávný počet bodů. Později kasační soud ovšem připustil i další okruh námitek.

[7] K poslední námitce, kterou krajský soud označil jako vznesenou opožděně, stěžovatel uvedl, že otázka ústavní nekonformity (např. „*ne bis in idem*“ bodového systém) je námitkou, kterou se soud musí zabývat z úřední povinnosti i bez návrhu. Námitky stěžovatele v tomto smyslu byly doplněny dne 19. 10. 2015 a později i 24. 11. 2015.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou rozhodnutí, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námitky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[10] Všechny námitky v kasační stížnosti stěžovatel primárně koncipoval jako námitku nepřezkoumatelnosti.

[11] V první námitce nepřezkoumatelnosti stěžovatel uvedl, že v žalobě dostál požadavku na vylíčení žalobních bodů v nejhrubších obrysech týkající se nesrozumitelnosti napadeného rozhodnutí kvůli převzetí pasáží z jiného případu. Nejvyšší správní soud tomuto nemůže dát za pravdu. V žalobě stěžovatel uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť se žalovaný ke klíčovým námitkám stěžovatele vůbec nevyjádřil. V doplnění žaloby tak mohl rozvést pouze takto nastavený žalobní bod, tedy např. konkretizovat jaké námitky žalovaný nevypořádal. Pokud v kasační stížnosti stěžovatel napadá, že se krajský soud nevypořádal s argumentací týkající se nesrozumitelnosti rozhodnutí z důvodu citace pasáží z jiného případu, pak se míjí s námitkami, které mohl v doplnění žaloby dále rozvádět. Tato námitka nepřezkoumatelnosti tak není důvodná. Krajský soud se totiž neměl povinnost vypořádat s námitkou nesrozumitelnosti rozhodnutí z důvodu převzetí pasáží textu z jiného případu, jelikož tato námitka nebyla řádně vznesena. Krajský soud zároveň neměl povinnost ji přezkoumat z úřední povinnosti. Tímto způsobem musí postupovat pouze v případě, že by taková vada nepřezkoumatelnosti bránila ve vypořádání v rozsahu ostatních, řádně vznesených žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Taková situace v posuzovaném případě nenastala.

[12] Stěžovatel namítal, že jedinou námitku, kterou krajský soud vypořádal, se soud zabýval zcela nesprávně a neposuzoval meritum sporu, tedy že s bodovaným přestupkem ze dne 4. 6. 2013 neudělil souhlas. Takto však námitku v žalobě nekoncipoval. V ní pouze uvedl, že žalovaný nepřerušil řízení s odůvodněním, že k tomu není příslušný, čímž došlo k odepření přístupu ke spravedlnosti. V doplnění žaloby pak uvedl, že žádný zákon přerušení řízení žalovanému nezakazuje, naopak s ohledem na právní principy mu takový postup zákon nepřímo nařizuje. Na řádnou žalobní námitku krajský soud reagoval, neboť uvedl, že na přerušení řízení neměl stěžovatel právní nárok (viz bod [3] tohoto rozsudku). Námitka, že krajský soud neposuzoval meritum věci, není důvodná. Krajský soud ho posuzovat nemusel, jelikož nesprávné posouzení věci nebylo namítáno. Takto koncipovanou námitku stěžovatel uvedl až v doplnění žaloby ze dne 19. 10. 2015, avšak bez předchozího odrazu v žalobě podané ve dvouměsíční lhůtě dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Proto ji krajský soud posoudil správně jako opožděně podanou.

[13] Poslední námitka nepřezkoumatelnosti je taktéž nedůvodná. Bez ohledu na to, zda měl krajský soud povinnost se z úřední povinnosti zabývat námitkou porušení zásady *ne bis in idem* z důvodu přidělení bodů za spáchaný přestupek v dopravě, je zjevné, že by musel následovat usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, čj. 6 As 114/2014-55, č. 3339/2016 Sb. NSS. V tomto usnesení rozšířený senát dospěl k závěru, že „*záznam bodů je natolik spjat se samotným řízením o přestupku, popř. trestnému činu, že nelze hovořit o druhém trestu uloženém v jiném řízení.*“ Dle rozšířeného senátu proto bodový systém nepředstavuje porušení zásady *ne bis in idem*. I nyní rozhodující senát je ostatně taktéž tímto názorem vázán. I přes stěžovatelovy námitky uvedené v doplnění žaloby by proto krajský soud i Nejvyšší správní soud musely jeho námitky posoudit jako nedůvodné. Bylo by porušením zásady procesní ekonomie, pokud by kasační soud napadený rozsudek zrušil z důvodu nevypořádání dané námitky a věc krajskému soudu vrátil, ačkoliv by si byl vědom, že ten se musí řídit závěry, ke kterým rozšířený senát dospěl.

[14] Kromě výše uvedených námitek nepřezkoumatelnosti stěžovatel v kasační stížnosti ve vztahu k druhé námitce poznamenal, že se judikatura Nejvyššího správního soudu stále vyvíjí. Například lze v námitkách proti bodům namítat, že řidič přestupek vůbec nespáchal nebo mu byl zaznamenán nesprávný počet bodů. K této otázce se krajský soud v napadeném rozsudku vyjadřoval zejména na str. 8 a 9. Nicméně stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí, proč by měl být rozsudek krajského soudu z důvodu případně nesprávného posouzení přípustnosti přezkoumávaných otázek v řízení o záznamu bodů, nesprávný do takové míry, aby to způsobilo jeho nezákonnost. Tato část odůvodnění rozsudku krajského soudu nebyla jeho nosným důvodem. Jednalo se pouze o úvod do posouzení žalobní námitky se závěrem, že na přerušení řízení neměl stěžovatel nárok. Tento závěr byl primárně vystavěn na úvaze, že v první fázi řízení o obnově řízení se pouze zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení, proto tato fáze nemůže představovat předběžnou otázku, pro kterou by bylo nutné přerušit řízení. Proti tomuto závěru však stěžovatel nic nenamítá. Lze dodat, že zákonnosti ani srozumitelnosti přezkoumávaného rozsudku by žádným způsobem neuškodilo, pokud by v rozsudku informace o přípustnosti námitek v řízení o záznamu bodů v napadeném vůbec nebyla. I kdyby tak závěr krajského soudu byl v tomto směru nesprávný, nemá to vliv na celkovou zákonnost přezkoumávaného rozsudku.

IV. Závěr

[15] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[16] Výroky o náhradě nákladů řízení se opírají o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. května 2018

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu